

Duyuru Tarihi : 06.02.2009
Duyuru No : DUYURU/2009-028

**ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME PROJELERİNİN DESTEKLENMESİNDE
UYGULANACAK USUL VE ESASLARA İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2009/26)
(R.G. 06.02.2009 – 27133)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının ve tarım sektörünün ihtiyaç duyduğu öncelikli konularda bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi, çiftçiler, tarımsal sanayiciler ile ihracatçılara aktarılması ve tarım sektöründeki örgütlerin Ar-Ge kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla, uygun görülen araştırma geliştirme projelerine doğrudan destekleme ödemesi yapılmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve tarım sektörünün ihtiyacı olan konularda üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları, çiftçi örgütleri, özel sektör ve tüzel kişiler tarafından yürütülen AR-GE projelerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ 17/3/2008 tarihli ve 2008/13418 sayılı Araştırma ve Geliştirme Projelerine Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) AR-GE projesi: Başlama ve bitiş tarihleri belli olan, süresi içerisinde yürütülme usul, esas, materyal ve metodu belirtilen, bilimsel ve teknolojik iyileştirmeye yönelik Araştırma ve Geliştirme Projelerini,
- b) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- c) Danışman: Uzmanlığından yararlanılmak üzere projelerde geçici olarak görevlendirilen yerli veya yabancı uzmanı,
- ç) Kurul: Bakanlıkça desteklenecek araştırma-geliştirme projelerinin değerlendirildiği ve nihai kararların alındığı Değerlendirme Kurulunu,
- d) Proje İzleme Grubu: Ar-Ge projeleri yerinde izleyen gurubu,
- e) Yürütücü Kurum: Projenin fiilen yürütüldüğü kurum ve kuruluşu,
- f) Proje Yürütücüsü: Projenin hazırlanması ve yürütülmesinde bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğu taşıyan araştırmacıyı,
- g) Sekreteryaya: TAGEM bünyesinde oluşturulan ve Kurulun sekreteryaya görevini yürüten birimini,
- h) TAGEM: Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünü,
- ı) Bilim Kurulu: Mastır plan çerçevesinde oluşturulan bilim kurullarının en az üç üyesinden oluşan kurulu,

İfade eder.

Kurulun oluşumu, görevleri ve işleyişi

MADDE 5 – (1) Kurul, Bakanlık Müsteşar Yardımcısı başkanlığında, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürü, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürü, Koruma ve Kontrol Genel Müdürü, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı, üniversitelerin ilgili fakültelerinden iki öğretim üyesi, TÜBİTAK, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği'nden birer temsilci olmak üzere başkan dahil on iki üyeden oluşur.

(2) Bakanlık dışı üyeler kurumlarınca iki yıl süre ile görevlendirilirler.

(3) Süresinden önce kurul üyeliğinden ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı kurumdan bir başka temsilci atanır.

(4) Kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Araştırma ve geliştirme önceliklerinin yıllık olarak belirlenmesi,
- b) Teklif edilen projelerin bu önceliklere göre değerlendirilerek seçilmesi,
- c) Önceki yıllarda imzalanmış olan AR-GE sözleşmelerinden doğan 2007-2008 yıllarına ilişkin mali yükümlülükleri de dikkate almak kaydı ile 2009 yılı bütçe ödeneğini aşmamak üzere projelere verilecek destek miktarının belirlenmesi,
- ç) Devam eden projelerin revizyonu, durdurulması, süre uzatımı, sonuçlanan projelerin nihai kabulü ve iptalinin karara bağlanması,
- d) Projelere ilişkin ödeme kararlarının alınması.

(5) Kurul; Başkanın çağrısı üzerine salt çoğunlukla yılda en az iki kez toplanır, gerektiğinde Başkan kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(6) Kurul kararlarını oy çokluğu ile alır, oyların eşitliği halinde Kurul Başkanının yer aldığı tarafın kararı kabul edilir.

(7) Kurul, proje yürütücüsünün düzenleyeceği yıllık sonuç raporlarını ve nihai sonuç raporlarını değerlendirir ve karara bağlar.

Sekretaryanın oluşumu, görevleri ve işleyişi

MADDE 6 – (1) Sekretarya, TAGEM Genel Müdürü Başkanlığında, TAGEM Genel Müdürünün görevlendireceği bir daire başkanlığı ve görevlendirilen daire başkanlığının bağlı olduğu genel müdür yardımcısından teşekkül eder.

(2) Sekretaryanın görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kurul tarafından belirlenen proje önceliklerinin ve proje başvuru dönemlerinin ilan edilmesi,
- b) Gelen tekliflerin önceliklere, proje formuna uygunluğu ve bütçe açısından ön değerlendirmelerin yapılması,
- c) Ön değerlendirmede uygun görülen projelerin Bilim Kuruluna sunulması,
- ç) Projelere ilişkin Bilim Kurulundan alınan görüşlerin Kurula sunulması,
- d) Kurulda kabul edilen projeler ile ilgili sözleşmelerin hazırlanması,
- e) Projelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi, gelişme ve sonuç raporlarının Kurula sunulması.

Çağrı ve başvuru

MADDE 7 – (1) Kurul tarafından karar verilen araştırma öncelikleri ve proje başvuru dönemi Sekretarya tarafından ilan edilir.

(2) Proje formuna uygun olarak hazırlanacak proje önerileri, ilanda belirtilen süre içinde Sekreteryaya iletilir.

Desteklenecek projelerin değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Desteklenecek projelerin değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler aranır.

- a) Bakanlığın ve tarım sektörünün ihtiyaç duyduğu acil ve öncelikli konuları kapsaması,
- b) Bakanlık plan-programlarına uygunluğu ve yürütülebilirliği,
- c) Sonuçlarının uygulamaya aktarılabilirliği ve sektöre beklenen katkısı,
- ç) Teknoloji geliştirme ve kullanım potansiyeli,
- d) Projenin yürütüleceği yer, altyapı ve personel olanakları, proje ekibinin bilgi ve deneyimi,
- e) Katılımcılık, mevcut imkânları kullanma durumu,
- f) Proje bütçesi ile proje faaliyetlerinin uyumluluğu,
- g) Süresi bir yılı aşan projelerin gerçekleştirme hedeflerinin ve bütçelerinin yıllık bazda belirtilmiş olmaları.

(2) Destekleme için başvuruda bulunan projeler, Sekreteryaya tarafından hazırlanan proje ön değerlendirme formuna uygun olarak değerlendirmeye tabi tutulur.

(3) Ön değerlendirmede önceliklere ve proje formuna uyumlu görülen projeler önce Bilim Kuruluna daha sonra Kurula sunulur.

(4) Kurul projeleri proje değerlendirme formuna göre değerlendirir.

Sözleşme

MADDE 9 – (1) Kurul onayından geçen projelerle ilgili olarak; proje yürütücüsü, destek başvurusunda bulunan kurum/kuruluş, araştırmanın yapılacağı kurum/kuruluş/birim ve Bakanlık dışında projeyi destekleyenler varsa bu destek sahiplerinin üst düzey yöneticileri ile TAGEM Genel Müdürü arasında sözleşme imzalanır.

(2) Sözleşme; Bakanlıkça hazırlanan Proje Sözleşme Formuna göre düzenlenir, tarafların hak ve yükümlülükleri ile idari, mali hükümleri ve diğer hususları kapsar.

İzleme-değerlendirme

MADDE 10 – (1) Projelerin öngörüldüğü şekilde yürütülüp yürütülmediği, proje gelişme raporlarına göre sekreteryanın oluşturduğu İzleme Grubu tarafından izlenir.

(2) Proje gelişme raporları, Bakanlıkça hazırlanan proje gelişme raporu formuna uygun olarak hazırlanır ve sözleşmede belirtilen süreler sonunda sekreteryaya iletilir. Proje gelişme raporlarının hangi sıklık ve kapsamda hazırlanacağı projenin özellikleri dikkate alınarak sözleşmede belirlenir.

(3) Sekreteryaya, proje hakkında her zaman bilgi alabilir. Gerektiğinde uzman kişi veya kişilere yerinde inceleme yaptırabilir.

(4) Projenin tamamlanmasını müteakip en geç iki ay içinde Bakanlıkça hazırlanan proje sonuç raporu formuna uygun olarak hazırlayacağı, proje sonuç raporunu, Kurula iletmek üzere Sekreteryaya teslim eder.

Proje desteğinin iptali

MADDE 11 – (1) Onaylanan proje formatı ve sözleşmeye uygun şekilde yürütülmediği tespit edilen projelere verilecek destek, Sekreteryaya'nın önerisi ile Kurul tarafından iptal edilir.

(2) Duruma göre proje sahibine eksikliklerin düzeltilmesi amacıyla en fazla iki ay süre verilebilir.

- (3) Bu süre sonunda gerekli düzeltme yapılmazsa projeye verilecek destek Kurul tarafından iptal edilir.
- (4) Gelişme raporlarının, bu Tebliğin 17 nci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında üst üste iki dönem, zamanında gönderilmemesi proje desteğinin iptali için geçerli nedendir.
- (5) Öngörüldüğü biçimde yürütülmediği veya mücbir nedenlerle yürütülmesi geçici olarak olanaksız hale gelen projelere öngörülen destek sekreteryanın, kurumun veya proje yürütücüsünün başvurusu üzerine Kurul kararı ile geçici olarak durdurulur.
- (6) Durdurma gerekçelerinin ortadan kalkması halinde proje yeniden başlatılır ve durdurma süresi proje süresine ilave edilir.
- (7) Ancak yürütülmesi olanaksız hale gelen projeler, proje yürütücüsünün başvurusu ve Kurulun kararı ile destek kapsamından çıkarılır.
- (8) Mücbir sebepler dışında destek kapsamından çıkarılan projelerle ilgili olarak bu Tebliğin 18 inci maddesine göre işlem yapılır.

Proje sonuç raporları

MADDE 12 – (1) Proje sonuç raporlarında bilimsel, teknik ve proje bütçesinde öngörülen tüm harcamalara ait bilgi ve belgeler ile tüm gelişme ve sonuçlara yer verilir.

- (2) Raporlar, Kurulun teknik ve mali değerlendirmesi neticesinde kabul veya reddedilir.
- (3) Raporu kabul edilen projenin sözleşmeye göre belirlenmiş olan döneme ait veya nihai destek ödemesi yapılır.
- (4) Raporu reddedilen projelere ait herhangi bir destekleme ödemesi yapılmaz.
- (5) Proje sonuç raporunun reddedilmesi halinde daha önce yapılan destek ödemeleri ile ilgili olarak bu Tebliğin 18 inci maddesine göre işlem yapılır.

Proje ödeneklerinin kullanılması

MADDE 13 – (1) Destek ödemesi; Bakanlık tarımsal destekleme bütçesinden desteklenecek proje adına T.C. Ziraat Bankasında açılan hesaba, proje gelişme, yıllık ve sonuç raporunun Kurul tarafından kabul edilmesini müteakip aktarılır.

- (2) Kurum adına başvuru olan proje için açılan proje hesabı kurum yöneticisi ve proje yürütücüsü adına ortak açılır.
- (3) Proje bütçesinden desteklenecek harcamalar aşağıda belirtilmiştir.
- a) Alet, teçhizat ve yazılımlar,
 - b) Dayanıklı taşınır malzeme ve sarf malzemeleri,
 - c) Danışmanlık ve hizmet alımları,
 - ç) Projede kullanılan cihazların bakım onarım giderleri,
 - d) Yurt içi ve yurt dışı seyahat giderleri,
 - e) Posta ve nakliye giderleri,
 - f) Proje bütçesinin % 5'ini geçmeyecek oranda proje ile doğrudan veya dolaylı ilgisi olan diğer giderler.

- (4) Proje bütçesinden desteklenemeyecek harcamalar aşağıda belirtilmiştir.
- a) Her türlü kâr, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, dağıtım, pazarlama ve ticari amaçlı reklâm giderleri,
 - b) Proje hazırlama giderleri,

- c) Projenin sonuçlarının ticari uygulamaya dönüştürülmesi için yapılacak giderler,
- ç) Isıtma, aydınlatma, haberleşme ve su giderleri,
- d) Altyapıya yönelik inşaat giderleri,
- e) Kredi kullanma maliyetleri,
- f) Muhasebe, sekreterlik ve benzeri idari personel giderleri,
- g) Proje ile doğrudan veya dolaylı ilgisi olmayan diğer harcamalar.

Ek ödenek ve proje süresinin uzatılması

MADDE 14 – (1) Ek ödenek veya süre uzatımında aşağıdaki kriterler dikkate alınır.

- a) Projelere öngörülmemen giderler için; proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu üzerine Kurul tarafından ek destek verilebilir ancak verilebilecek bu ek destek Bakanlıkça verilen desteğin % 10'unu geçemez.
- b) Proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu üzerine Kurul tarafından proje süresi uzatılabilir.

Fikri, sınai mülkiyet hakları ve telif hakları

MADDE 15 – (1) Bakanlık tarafından desteklenen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda ortaya çıkan bilgi, eser, buluş ve teknoloji gibi her türlü fikri ürün üzerindeki kullanım ve uygulamaya aktarma hakkı katkı oranında Bakanlığa aittir.

(2) Farklı bir uygulama olması halinde, bu uygulama sözleşmede yer alır.

(3) Proje yürütücüleri, Bakanlığın desteğini belirtmek şartıyla, yurtiçinde veya yurtdışında araştırma ile ilgili makale yayımlayabilir ve tebliğ sunabilir.

(4) Yayımlanan makaleler ve sunulan tebliğlerin bir örneğinin Sekreteryaya gönderilmesi zorunludur.

(5) Gizlilik gerektiren hallerde, koşullara uyulması yayın yapanların sorumluluğundadır.

(6) Proje yürütücüsü ve araştırmacılara proje sonunda ortaya çıkan ürün ve eserlerden telif hakkı ödenmesini gerektirir nitelikte olanlar için projenin sonuç raporunun Kurul tarafından kabul edilmesini müteakip ödeme yapılabilir.

(7) Telif ücretleri toplamı proje tutarının %10'unu geçemez.

Etik kurallara uyma yükümlülüğü

MADDE 16 – (1) Proje yürütücüsü ve proje sözleşmesinde imzası olan kişi, kurum ve kuruluşlar aşağıda belirtilen ilkelere uygun hareket etmek zorundadırlar.

- a) Kamu kurumlarının uymak zorunda oldukları etik davranış ilkelerini düzenleyen tüm mevzuat hükümlerine uymak ve uyulmasını sağlamak,
- b) İnsan ve hayvanların deneysel amaçlarla kullanılmasının gerektiği hallerde, tüm mevzuat hükümlerine ve uluslararası etik ilkelerine uygun hareket etmek,
- c) Projenin yürütülmesi sırasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır.

(2) Bu ilkelere uyulmadığı durumların Kurul tarafından tespiti halinde yürürlükteki mevzuata göre hareket edilir.

Mücbir sebepler

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde mücbir sebep sayılabilecek hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
- b) Grev,
- c) Sabotaj, nükleer patlama veya sızıntıların meydana getirdiği sonuçlar,
- ç) Yangın, sel, deprem veya diğer doğal afetler ve salgın hastalıklar,
- d) Ağır ekonomik bunalım nedeni ile olağanüstü hal ilanı,
- e) Hükümetin ya da Bakanlığın bu tür çalışmaları yasaklaması,
- f) Desteklenen projenin yürütülmesini önemli ölçüde etkileyecek nitelikte bitki ve hayvan salgın hastalığının ortaya çıkması.

Cezai yükümlülük

MADDE 18 – (1) Haksız yere destekleme ödemesinden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında cezai ve diğer kanuni işlemler yapılır.

(2) Haksız yere destekleme ödemesinden yararlanıldığıının tespit edilmesi halinde, haksız yere ödenen destekleme ödemesi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde haksız ödemeyi sağlayan belge veya belgeleri düzenleyen gerçek/tüzel kişilerden ve diğer ilgililerden müteselsilen geri alınır.

(3) Süresi bir yılı aşan projelerde proje yürütücüsünün sözleşmede belirtilen çalışmalarını izleyen yıllarda yerine getirmediğinin bu Tebliğin 11 inci maddesine göre belirlenmesi halinde, önceki yıllarda yapılan destekleme ödemeleri kendilerinden yasal faizleri ile birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 19 – (1) 11/5/2008 tarih ve 26873 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araştırma-Geliştirme Projelerinin Desteklenmesinde Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008/27) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.